
TEKSTY PRZYJĘTE

P8_TA(2016)0106

Zdobywanie wiedzy o UE w szkole

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie zdobywania wiedzy o UE w szkole (2015/2138(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając art. 165 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Erasmus+ ”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające decyzje nr 1719/2006/WE, 1720/2006/WE i 1298/2008/WE¹,
- uwzględniając decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1093/2012/UE z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie Europejskiego Roku Obywateli (2013)²,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 390/2014 z dnia 14 kwietnia 2014 r. ustanawiające program „Europa dla obywateli” na lata 2014–2020³,
- uwzględniając zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie⁴,
- uwzględniając Oświadczenie w sprawie promowania – w drodze kształcenia – obywatelstwa i wspólnych wartości, jakimi są wolność, tolerancja i niedyskryminacja (deklaracja paryska) przyjęte na nieformalnym posiedzeniu ministrów edukacji państw członkowskich Unii Europejskiej w dniu 17 marca 2015 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia („ET 2020”)⁵,

---

¹ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 50.

² Dz.U. L 325 z 23.11.2012, s. 1.

³ Dz. U. L 115 z 17.4.2014, s. 3.

⁴ Dz.U. L 394 z 30.12.2006, s. 10.

⁵ Dz. U. C 119 z 28.5.2009, s. 2.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 sierpnia 2015 r. pt. „Projekt wspólnego sprawozdania Rady i Komisji z 2015 r. w sprawie wdrażania strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020)” (COM(2015)0408),
  - uwzględniając decyzję wykonawczą Komisji z dnia 14 września 2015 r. w sprawie przyjęcia rocznego programu prac na rok 2016 na rzecz realizacji „Erasmus+”: unijnego programu na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu (C(2015)6151),
  - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 28 i 29 listopada 2011 r. na temat poziomu odniesienia w dziedzinie mobilności edukacyjnej¹,
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 15 września 2015 r. pt. „Projekt wspólnego sprawozdania Rady i Komisji na rok 2015 w sprawie realizacji odnowionych ram europejskiej współpracy w dziedzinie młodzieży (2010–2018)” (COM(2015)0429),
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 27 kwietnia 2009 r. pt. „Inwestowanie w młodzież i mobilizowanie jej do działania – strategia UE na rzecz młodzieży. Odnowiona otwarta metoda koordynacji na potrzeby wyzwań i możliwości stojących przed młodzieżą” (COM(2009)0200),
  - uwzględniając rezolucję Rady z dnia 27 listopada 2009 r. w sprawie odnowionych ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży (2010–2018)²,
  - uwzględniając zalecenie Rady z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego³,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 maja 1992 r. w sprawie polityki w zakresie kształcenia i szkolenia w perspektywie roku 1993⁴,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 września 2006 r. w sprawie inicjatyw w celu uzupełnienia krajowych programów nauczania w szkołach poprzez udostępnianie właściwych środków wspierających włączenie wymiaru europejskiego⁵,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 września 2008 r. w sprawie poprawy jakości kształcenia nauczycieli⁶,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kultury i Edukacji (A8–0021/2016),
- A. mając na uwadze, że kształcenie jest podstawowym prawem człowieka i dobrem publicznym, które powinno być w równym stopniu dostępne dla wszystkich;

---

¹ Dz.U. C 372 z 20.12.2011, s. 31.

² Dz.U. C 311 z 19.12.2009, s. 1.

³ Dz.U. C 398 z 22.12.2012, s. 1.

⁴ Dz.U. C 150 z 15.6.1992, s. 366.

⁵ Dz.U. C 306 E z 15.12.2006, s. 100.

⁶ Dz.U. C 8 E z 14.1.2010, s. 12.

- B. mając na uwadze, że główna rola kształcenia polega na kształtowaniu w pełni świadomych obywateli, dlatego jest znacznie większa niż tylko realizacja celów gospodarczych UE i strategii krajowych;
- C. mając na uwadze, że proces kształcenia ma m.in. na celu przygotowanie jednostek do życia i podejmowania aktywności obywatelskiej w coraz bardziej złożonych, wymagających, wielokulturowych i zintegrowanych społeczeństwach;
- D. mając na uwadze, że według badania opinii publicznej Eurobarometr z 2014 r. 44 % obywateli Unii Europejskiej ma poczucie, że w ograniczonym stopniu rozumie, jak działa UE, a 52 % Europejczyków uważa, że ich głos nie liczy się w UE¹;
- E. mając na uwadze, że zaledwie 42,61 % obywateli UE i jedynie 27,8 % osób w wieku 18–24 lat wzięło udział w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego, co stanowi najniższą frekwencję od 1979 r.²;
- F. mając na uwadze, że niewystarczający poziom wiedzy na temat UE oraz niska świadomość konkretnej wartości dodanej, jaką ona wnosi, może przyczyniać się do przekonania o istnieniu deficytu demokratycznego oraz prowadzić do powszechnego eurosceptycyzmu w państwach członkowskich oraz krajach kandydujących; mając na uwadze, że należy zająć się problemem deficytu demokratycznego, aby zniwelować powiększający się dystans między głosem obywateli Unii a instytucjami UE;
- G. mając na uwadze, że według specjalnego badania Eurobarometru 437 z 2015 r. ogromna większość Europejczyków zgadza się, że lekcje i materiał w szkołach powinny obejmować informacje na temat różnorodności w odniesieniu do religii lub przekonań, pochodzenia etnicznego, orientacji seksualnej i tożsamości płciowej³;
- H. mając na uwadze, że większa wiedza na temat korzyści wynikających z europejskich strategii politycznych, takich jak swobodny przepływ osób i usług w obrębie Unii oraz unijne programy mobilności, może pomóc stworzyć poczucie przynależności do UE, a także zrodzić ducha wspólnoty i akceptacji dla społeczeństw wielokulturowych i wielonarodowych;
- I. mając na uwadze, że udane systemy kształcenia i programy nauczania oraz większy wpływ i udział Europejczyków w procesach podejmowania decyzji dotyczących strategii politycznych UE mogą zwiększyć zainteresowanie sprawami UE i poczucie zrozumienia oraz przynależności, przyczyniając się do niwelowania podziałów społecznych, segregacji kulturowej i poczucia deprivacji;
- J. mając na uwadze, że większość państw członkowskich wprowadziło elementy wiedzy o UE do swoich programów nauczania i programów kształcenia nauczycieli; mając na uwadze, że nadal istnieją dysproporcje między państwami członkowskimi oraz w

---

¹ Eurobarometr 81, badanie standardowe, wiosna 2014 r.: „Opinia publiczna w Unii Europejskiej” (http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb81/eb81_publ_en.pdf), s. 117 i 131.

² http://www.eprs.sso.ep.parl.union.eu/lis/lisrep/13-EPRS-publications/2015/COMM_STUD_558351_UpdateReview-EN.pdf, s. 43–45.

³ Eurobarometr 437, badanie specjalne, 2015 r.: „Dyskryminacja w UE w 2015 r.” (<http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/PublicOpinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKy/68004>), s. 100.

obrębie poszczególnych państw członkowskich;

- K. mając na uwadze, że choć w niektórych państwach członkowskich tematyka unijna jest powszechnie przedmiotem nauczania na różnych poziomach kształcenia i w ramach różnych przedmiotów kształcenia obowiązkowego, to stanowi raczej niewielką część programu nauczania, który dany nauczyciel ma zrealizować;
- L. mając na uwadze, że wiedzę i umiejętności nauczycieli i innych pracowników oświaty z zakresu unijnej problematyki należy dalej rozwijać i aktualizować poprzez szkolenia wstępne i ustawiczne oraz mając na uwadze, że w związku z tym placówki oświatowe i nauczyciele wymagają skutecznej pomocy, dostosowanej do ich szczególnych potrzeb i istotnej z punktu widzenia tych potrzeb;
- M. mając na uwadze, że według badania przygotowanego przez prywatną firmę doradcą ICF GHK dla DG ds. Edukacji i Kultury „Uczenie się Europy w szkole”¹ w kształcenie nauczycieli w zakresie tematów związanych z UE zaangażowane są głównie instytucje i stowarzyszenia spoza sektora szkolnictwa wyższego;
- N. mając na uwadze, że analiza wpływu programu Erasmus przedstawiona przez Komisję w 2014 r. potwierdza pozytywny wpływ mobilności w oświacie i umiędzynarodowienia studiów nie tylko na programy nauczania i szanse na zatrudnienie, lecz także pod względem znajomości Europy, budzenia poczucia obywatelstwa europejskiego i przyjmowania przychylniej postawy wobec Europy, przyczyniając się również do większej frekwencji w wyborach do Parlamentu Europejskiego;

Europejski wymiar kształcenia

1. podkreśla coraz większe znaczenie europejskiego wymiaru w programach kształcenia w różnych dziedzinach, na różnych szczeblach kształcenia oraz w jego różnych formach, wskazując na potrzebę lepszego i pogłębionego zrozumienia tego, że jest to kwestia złożona i wielowarstwowa i cechuje się dynamiką, a także zwraca uwagę na fakt, że zdobywanie wiedzy o UE w szkole stanowi istotny element tej koncepcji;
2. podkreśla, że unijny wymiar kształcenia ma zasadnicze znaczenie, by ułatwić obywatelom lepsze zrozumienie UE i pomóc im nawiązać z nią bliższe relacje, a także może pogłębić rolę wartości określonych w art. 2 TUE i wzmocnić głos Unii w świecie, który charakteryzują współzależności;
3. podkreśla potrzebę zrozumienia i promowania przywiązania do podstawowych wartości Unii Europejskiej; wskazuje, że znajomość i zrozumienie wspólnej historii i wartości UE i jej państw członkowskich jest kluczem do wzajemnego zrozumienia, życia razem w pokoju, tolerancji i solidarności oraz do zrozumienia podstawowych zasad Unii Europejskiej;
4. wskazuje, że tematyka dotycząca UE powinna być bardziej widoczna i w większym stopniu uwzględniana w materiałach dydaktycznych i zajęciach pozalekcyjnych, zważywszy na jej wpływ na życie codzienne jej obywateli; jest zdania, że treści bezpośrednio dotyczące tematyki unijnej mogą znacznie wzbogacić szkolne programy nauczania oraz przyczynić się do rozwoju osobistego uczniów i ich wzrostu;

---

¹ <http://www.eupika.mfdps.si/Files/Learning%20Europe%20at%20School%20final%20report.pdf>.

5. podkreśla potrzebę stosowania metod dydaktycznych sprzyjających aktywności uczniów i ich zaangażowaniu w proces nauczania, dostosowanych do ich wieku, potrzeb i zainteresowań, oraz wykorzystywania w pełni możliwości technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz mediów, w tym mediów społecznościowych;
6. podkreśla, że unijny wymiar kształcenia powinien umożliwiać uczącym się nie tylko zdobywanie wiedzy i rozwijanie poczucia przynależności oraz umiejętności z zakresu obywatelstwa Unii, lecz także podejmowanie krytycznej refleksji nad problematyką UE, w tym przez uczenie się o wartościach podstawowych UE opartych na praworządności i prawach człowieka, unijnych procesach sprawowania rządów i procesach decyzyjnych oraz wpływie, jaki wywierają one na ich państwa członkowskie i na ich udział w procesach demokratycznych; zachęca do wykorzystywania gier fabularnych Europejskiego Parlamentu Młodzieży, aby pomóc dzieciom i uczniom zrozumieć europejskie procesy oraz podnosić ich świadomość w zakresie kwestii europejskich;
7. zwraca uwagę na fakt, że UE ukształtowały jej państwa członkowskie, każde ze swoją wyjątkową historią i kulturą, oraz że rozwój Unii jest nieodłącznie powiązany z jej państwami członkowskimi; podkreśla jednocześnie wkład różnych kultur w europejskie społeczeństwa i dziedzictwo;
8. wskazuje na znaczny wpływ, jaki UE wywiera na państwa członkowskie, oraz zauważa, że wiedza o UE zdobywana w szkole powinna odzwierciedlać zarówno rolę państw członkowskich w rozwoju UE, jak i wpływ UE na rozwój poszczególnych państw;
9. wskazuje, że państwa członkowskie i UE muszą dawać dobry przykład wszystkim podmiotom zaangażowanym w nauczanie i zdobywanie wiedzy o UE w szkołach przez wcielanie w życie podstawowych europejskich wartości, a mianowicie włączenia społecznego oraz europejskiej i międzynarodowej solidarności;
10. przypomina o konieczności zapewniania, wzmacniania i poszerzania możliwości rozwoju zawodowego nauczycieli i pedagogów oraz zapewniania im odpowiedniego wsparcia i zasobów w ramach wstępnego i ustawicznego szkolenia zawodowego, aby umożliwić im włączenie wymiaru UE do realizowanych przez nich programów nauczania, zwłaszcza w kontekście nauczania historii i wychowania obywatelskiego, oraz wdrażanie skoncentrowanych na uczniach strategii i dostosowanie ich metod nauczania do potrzeb uczniów;
11. podkreśla potrzebę promowania i wspierania kompetencji wielojęzycznych i międzykulturowych pedagogów, jak również możliwości w zakresie mobilności, partnerskiego uczenia się i wymiany najlepszych praktyk wśród kadry nauczycielskiej, np. w drodze organizacji seminariów na europejskim szczeblu;
12. podkreśla rolę szkół wyższych w przygotowywaniu i szkoleniu wysoko wykwalifikowanych i zmotywowanych nauczycieli i pedagogów; wzywa do wspierania działań państw członkowskich w kontekście wysiłków mających na celu zapewnienie możliwości w zakresie specjalistycznych kursów kwalifikacyjnych w szkołach wyższych, otwartych i dostępnych dla wszystkich zapisanych studentów oraz praktykujących nauczycieli i pedagogów, a także apeluje, by zachęcać do podejmowania tych działań;
13. podkreśla znaczenie i potencjał europejskiego podejścia do nauczania historii przy

uwzględnieniu kompetencji państw członkowskich w tym obszarze, ponieważ pewne wydarzenia historyczne miały decydujące znaczenie w kształtowaniu europejskich ideałów i wartości; apeluje, by Komisja i państwa członkowskie wspierały towarzystwa historyczne i ośrodki badań historycznych, doceniając w ten sposób wartość ich wkładu naukowego w historię Europy oraz znaczenie ich roli w dokształcaniu kadry pedagogicznej;

14. zaleca, aby Dom Historii Europejskiej opracował – szczególnie na potrzeby uczniów oraz nauczycieli na wszystkich szczeblach kształcenia – specjalne programy, instrumenty i działania, które będą rozwijały przekonującą narrację dotyczącą procesu europejskiej integracji i podstawowych europejskich wartości;
15. wzywa o pilne uaktualnienie i wzmocnienie programów wychowania obywatelskiego w duchu UE zarówno w obecnych, jak i przyszłych państwach członkowskich w celu przekazywania uczącym się – w sposób odpowiedni dla ich wieku – koniecznej wiedzy, wartości, umiejętności i kompetencji, przysposabiających ich do krytycznego myślenia i formułowania rzetelnych i wyważonych opinii, wykonywania ich demokratycznych praw i obowiązków, w tym prawa do głosowania, a także zadbania o to, by cenili różnorodność, wspierali dialog międzykulturowy i międzyreligijny oraz byli aktywnymi i odpowiedzialnymi obywatelami;
16. wskazuje, że aktywniejszy udział uczniów i rodziców w zarządzaniu szkołą może przyczynić się do rozwiązania problemu dyskryminacji, a także wzmocnienia i utrwalenia demokracji uczestniczącej oraz zaangażowanego obywatelstwa, sprzyjając budowie zaufania i nawiązywaniu współpracy między różnymi stronami procesu kształcenia; wzywa placówki oświatowe do wprowadzania zarządzania demokratycznego i rozszerzania jego zakresu, również przez nadanie większej wagi głosowi przedstawicieli studentów, ponieważ demokracji należy się uczyć i jej doświadczać;
17. podkreśla potrzebę zwiększania motywacji nauczycieli i studentów oraz możliwości zdobywania dalszej wiedzy o UE przez własne bezpośrednie doświadczenia, takie jak wyjazdy klasowe do innych państw, wizyty w instytucjach europejskich, kontakty z urzędnikami UE, możliwości odbywania staży przez studentów w instytucjach UE, oraz przez edukację medialną, między innymi Europejski Portal Młodzieżowy, wykorzystując w pełni nowe technologie informacyjno-komunikacyjne i otwarte zasoby edukacyjne;
18. wzywa do wykorzystywania w pełni możliwości technologii cyfrowych w celu dalszego rozwijania transgranicznego nauczania w ramach kursów cyfrowych i wideokonferencji, aby ułatwiać uczącym się odkrywanie innych punktów widzenia i sposobów podejścia dotyczących ich dziedzin;
19. podkreśla, że uczenie się języków obcych może odgrywać kluczową rolę w zwiększaniu świadomości międzykulturowej i zapewnianiu obywatelom umiejętności potrzebnych do życia i pracy w coraz bardziej złożonym i zglobalizowanym świecie;
20. podkreśla zasadniczą rolę pozaformalnego i nieformalnego uczenia się, w tym doświadczenia zdobywanego przez młodych ludzi w pracy, wolontariatu oraz uczenia się międzypokoleniowego, w rodzinie i uczenia się dorosłych, a także sportu jako narzędzia dydaktycznego, w rozwijaniu społecznych i obywatelskich umiejętności,

kompetencji i zachowań oraz kształtowaniu odpowiedzialnych i aktywnych obywateli Unii; podkreśla konieczność uznania i weryfikacji tych kompetencji w programach formalnego uczenia się oraz zacieśniania związku między formami uczenia się formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;

21. zaleca przyjęcie podejścia międzykulturowego w dziedzinie polityki edukacyjnej w celu umożliwienia uczniom-imigrantom faktycznej integracji w szkołach, opartej na wzajemnej znajomości różnych kultur, w dążeniu do budowy wspólnych wartości;

Rola Unii

22. zachęca Komisję do dalszego wspierania starań mających na celu rozwijanie i propagowanie unijnego wymiaru kształcenia i mobilności podmiotów z sektora oświaty oraz do aktywnego przekazywania informacji – w tym informacji dotyczących odnośnych możliwości pozyskania finansowania oraz dostępnych badań i sprawozdań – najważniejszym zainteresowanym stronom i obywatelom; w związku z tym zachęca do lepszego wykorzystywania nowych technologii komunikacyjnych i mediów, w tym mediów społecznościowych;
23. wzywa Komisję do sformułowania wspólnych ram oraz opracowania wytycznych, w tym konkretnych przykładów, dotyczących zdobywania wiedzy o UE, aby wspierać obiektywne i krytyczne myślenie o korzyściach, jakie Unia Europejska niesie swoim obywatelom, z poszanowaniem kompetencji państw członkowskich w dziedzinie kształcenia i szkolenia;
24. apeluje do Komisji, by zachęcała do dalszych badań mających ustalić, w jaki sposób wiedza o UE jest obecnie przekazywana w szkołach w całej Europie, w jaki sposób uwzględnia się ją w programach nauczania i na egzaminach oraz czy nauczyciele i pedagodzy mają wystarczający dostęp do odpowiednich unijnych programów i działań na rzecz rozwoju zawodowego, uczenia się przez całe życie oraz platform wymiany najlepszych praktyk oraz czy finansowane działania mające na celu skuteczne włączanie wiedzy o UE do szkolnych programów nauczania mają w rzeczywistości wpływ na szkoły;
25. apeluje do Komisji o promowanie, wspieranie i ułatwianie funkcjonowania sieci, które propagują zdobywanie wiedzy o UE na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym i są zaangażowane w realizację programów tego rodzaju, oraz mechanizmów wymiany sprawdzonych rozwiązań między tymi sieciami na szczeblu Unii, a także o wskazywanie obszarów wymagających poprawy;
26. wzywa Komisję do ułatwiania wymiany najlepszych praktyk między państwami członkowskimi i krajami kandydującymi w zakresie unijnego wymiaru w procesie kształcenia i zwalczania dyskryminacji i uprzedzeń w środowiskach edukacyjnych między innymi przez ocenianie materiałów dydaktycznych, polityki przeciwdziałania zastraszaniu i dyskryminacji;
27. podkreśla ważną rolę programów „Erasmus+”, „Europa dla obywateli” i „Kreatywna Europa” w upowszechnianiu kształcenia i szkolenia oraz propagowaniu umiejętności językowych, aktywnego obywatelstwa, świadomości kulturowej, zrozumienia międzykulturowego, a także innych wartościowych kluczowych i interdyscyplinarnych kompetencji; podkreśla znaczenie tych programów dla umocnienia idei obywatelstwa

Unii oraz potrzebę zwiększonego i odpowiedniego wsparcia finansowego tych programów, większego nacisku na ich wyniki jakościowe oraz zapewnienia szerszego dostępu do mobilności, mając szczególnie na względzie nauczycieli i innych pedagogów, ludzi młodych pochodzących z różnych środowisk społeczno-gospodarczych, a także grupy najsłabsze i defaworyzowane oraz osoby o szczególnych potrzebach;

28. przypomina o szerokim zakresie działań udostępnianych w ramach programu Erasmus+ oraz o jego popularności i uznaniu przez ogół społeczeństwa, w szczególności w odniesieniu do mobilności studentów w ramach studiów; wzywa Komisję i państwa członkowskie do podnoszenia świadomości na temat mniej znanych aspektów programu „Erasmus+” takich jak wolontariat europejski;
29. z zadowoleniem przyjmuje program prac Komisji na rok 2016 na rzecz realizacji programu „Erasmus+” oraz jej zobowiązanie do podjęcia konkretnych działań w następstwie deklaracji paryskiej, w szczególności tych mających na celu zwiększenie wpływu programu „Erasmus+” na wspieranie aktywnego i demokratycznego obywatelstwa, dialogu międzykulturowego, włączenia społecznego i solidarności z uwzględnieniem silniejszego wsparcia dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego w realizowaniu ich kluczowej roli w wychowaniu obywatelskim;
30. wzywa Komisję do wzmocnienia aspektów pedagogicznych przedsięwzięć finansowanych za pośrednictwem projektów realizowanych w ramach programu Jean Monnet oraz zdolności reagowania tych przedsięwzięć na potrzeby szkół poprzez zapewnienie szkołom możliwości bezpośredniego ubiegania się o udział w tych projektach oraz poprzez udostępnienie środków finansowych w dłuższym – np. trzyletnim – horyzoncie czasowym, zgodnie z trybem, w jakim finansowane są moduły programu Jean Monnet; wzywa Komisję do udostępnienia modułów programu Jean Monnet instytucjom kształcenia nauczycieli oraz do zachęcania tych instytucji do włączania tych modułów do swoich programów;
31. wskazuje, że Unia przechodzi obecnie kryzys dotyczący jej legitymacji demokratycznej nie tylko ze względu na niewystarczającą wiedzę Europejczyków na temat mechanizmów UE, ale również z powodu nieuwzględniania ich głosu w procesach decyzyjnych; podkreśla, że aby odzyskać swoją legitymację, Unia musi powstrzymać proces rozpadu swoich struktur demokratycznych i odbudować więź z obywatelami;
32. wzywa Komisję do skutecznego wdrożenia programu „Europa dla obywateli”, aby zrealizować cel, jakim jest zbudowanie demokratycznego społeczeństwa, w większym stopniu sprzyjającego włączeniu społecznemu, zwiększając tym samym udział obywateli w procesach decyzyjnych;
33. wzywa Komisję do ścisłego monitorowania wpływu wszystkich unijnych programów na rozwijanie u ich uczestników poczucia obywatelstwa i aktywności obywatelskiej;
34. zwraca się do Komisji o dalsze rozbudowywanie i propagowanie w możliwie jak najszerszym zakresie wirtualnych platform eTwinning, EPAL i School Education Gateway oraz o dalsze wspieranie i rozwijanie innych platform cyfrowych takich jak „Kącik dla nauczycieli”, aby ułatwić dostęp do wysokiej jakości, łatwych do wykorzystania i aktualnych materiałów dydaktycznych, istotnych z perspektywy procesu przekazywania wiedzy o UE i dostępnych we wszystkich językach UE;

35. zwraca się do Komisji o ułatwienie krytycznego przeglądu materiałów aktualnie dostępnych na platformie „Kącik dla nauczycieli” przez pedagogów zajmujących się obecnie nauczaniem i nauczycieli akademickich specjalizujących się w studiach o UE, aby zapewnić jakość i odpowiedniość tych materiałów;
36. podkreśla rolę, jaką odgrywają biura informacyjne instytucji europejskich i z zadowoleniem przyjmuje ich zaangażowanie we wspieranie stosunków z państwami członkowskimi, z krajowymi regionalnymi i lokalnymi instytucjami edukacyjnymi oraz z organizacjami młodzieży i mediami, aby zbliżyć je do siebie oraz zapewnić zrozumienie przez młodych ludzi roli tych instytucji w ich codziennym życiu;
37. wzywa do otwartej i wspólnej dyskusji między Komisją a miastami oraz lokalnymi i regionalnymi organami na temat związku między systemami szkolnictwa a modelami urbanistycznymi jako sposobu na zrozumienie skutków różnych możliwości podejścia do relacji międzykulturowych w dzisiejszej Europie;
38. zachęca Komisję do promowania zdobywania wiedzy o UE w szkołach jako zalecenia, które należy możliwie jak najszybciej uwzględnić w procesie negocjacji z krajami kandydującymi do członkostwa w UE;

Rola państw członkowskich

39. zachęca państwa członkowskie do wspierania, weryfikowania i aktualizowania swoich systemów kształcenia oraz wszelkiego rodzaju treści związanych z UE zawartych w programach nauczania na wszystkich szczeblach systemu oświaty – w tym w programach kształcenia i szkolenia zawodowego – w celu wzmocnienia wymiaru unijnego, w ścisłej współpracy ze wszystkimi zainteresowanymi podmiotami na szczeblu unijnym i krajowym, jednocześnie zachęcając regiony i organy lokalne do podejmowania tego rodzaju działań, w szczególności w przypadku gdy posiadają bezpośrednie kompetencje w zakresie systemów kształcenia;
40. zachęca państwa członkowskie do wspierania wszelkich sposobności do przekazywania większej ilości informacji na temat UE uczącym się oraz nauczycielom i innym pedagogom za pośrednictwem uczenia się formalnego, nieformalnego i pozaformalnego oraz do pełnego wykorzystania i uzupełniania unijnych instrumentów finansowych, programów i inicjatyw w tym zakresie;
41. zwraca się do państw członkowskich o podejmowanie dalszych działań na rzecz wspierania kształcenia międzykulturowego, niedyskryminacyjnego i integracyjnego oraz wartości obywatelskich w programach nauczania w szkołach i na uczelniach wyższych;
42. wzywa państwa członkowskie do zwiększenia inwestycji w wysokiej jakości edukację, również poprzez intensywniejsze partnerstwo z sektorem prywatnym, oraz do promowania równych szans dla wszystkich, a także do zapewnienia wszystkim instytucjom oświatowym i szkoleniowym, jak również nauczycielom i innym pedagogom wsparcia niezbędnego, by mogli wprowadzać i stale rozwijać unijny wymiar w kształceniu już na wczesnym etapie edukacji, który wykracza poza ściany klas szkolnych;
43. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia wszystkim uczącym się równego i

integracyjnego dostępu do innowacyjnych, wysokiej jakości form kształcenia formalnego i pozaformalnego oraz możliwości w zakresie uczenia się przez całe życie; w związku z tym wzywa państwa członkowskie do przyjęcia wniosku z 2008 r. dotyczącego dyrektywy w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, która chroniłaby przed dyskryminacją z tych powodów w obszarze kształcenia;

44. wzywa państwa członkowskie do włączania migrantów, uchodźców i wspólnot wyznaniowych w procesy budowania obywatelstwa opartego na szacunku i wsparciu, zapewniając ich uczestnictwo w życiu obywatelskim i kulturalnym;
45. wzywa państwa członkowskie do promowania i ułatwiania wysokiej jakości szkoleń w zakresie tematów związanych z UE dla nauczycieli, innych osób zaangażowanych w kształcenie, osób pracujących z młodzieżą i prowadzących szkolenia, również poprzez umożliwianie im odbycia części ich szkolenia w innym państwie członkowskim oraz poprzez zapewnienie uznawania ich kompetencji w zakresie nauczania o UE, np. w drodze stworzenia i wypromowania znaku „Nauczyciel wiedzy o UE”;
46. uważa, że państwa członkowskie, w ramach dialogu i współpracy z podmiotami z sektora oświaty, powinny poszukiwać okazji do dzielenia się pomysłami i sprawdzonymi rozwiązaniami służącymi włączaniu wymiaru UE do ich programów kształcenia, tak aby m.in. podnieść wśród młodzieży poziom wiedzy na temat procesu budowania obywatelstwa UE i unijnych instytucji i zapewnić lepsze zrozumienie tej problematyki, umożliwiając im tym samym postrzeganie Unii jako integralnej części otoczenia, w którym żyją i które mogą i powinni kształtować;
47. wzywa państwa członkowskie do uznania i wspierania roli partnerów społecznych oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego, zwłaszcza organizacji młodzieżowych, w zbliżaniu do siebie instytucji UE i obywateli Unii w usystematyzowany i trwały sposób, a także w promowaniu i wzmacnianiu narzędzi demokracji uczestniczącej i bezpośredniej;

o

o o

48. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, a także rządów i parlamentom państw członkowskich.